

COMUNICAT DE PRESĂ

Conferința „Transportul energiei electrice - impactul major în tranziția în sectorul energiei din România și din Europa Centrală și de Est“

Organizată în ziua de 11 martie 2021, în format online, de către Comitetul Național Român al Consiliului Mondial al Energiei (CNR-CME) și CNTEE Transelectrica SA, conferința a abordat soluții pentru dezvoltarea sistemului de transport al energiei electrice, astfel încât să se asigure acoperirea necesarului de energie electrică al țării în viitor. Au fost, de asemenea avansate soluții moderne pentru asigurarea disponibilității sistemului de energie pentru toți utilizatorii.

Experți de notorietate ai domeniului de transport și distribuție a energiei electrice și de administrare a pieței de electricitate, ai mediului academic și ai CNR-CME au abordat subiecte de maxim interes privind dezvoltarea sistemului de transport, platforme pentru dezvoltarea pieței de energie electrică, conectarea la piața unică europeană și pregătirea personalului în condițiile digitalizării și ale exigențelor pentru îmbunătățirea siguranței în funcționare.

În deschiderea conferinței, domnul Iulian Iancu, Președintele CNR-CME a făcut o analiză a contextului actual din sectorul de transport al energiei electrice din România și cu referire la nivel european. Dânsul a precizat faptul că **„Dezvoltarea sistemului de transport al energiei din România trebuie reanalizată fundamental, în contextul în care UE și-a planificat o creștere foarte mare a ponderii energiei regenerabile, concomitent cu utilizarea și stocarea de noi surse, precum hidrogenul.“**

Președintele Asociației CNR-CME consideră *“contextul actual ca o provocare pentru sectorul energetic național, care presupune investiții uriașe pe partea de stocare și transport de hidrogen și care necesită o modificare integrală a planului de dezvoltare și investiții al Transelectrica. Trebuie să trecem la reanalizarea fundamentală a modului de dezvoltare a sistemului național de transport al energiei din România, având în minte că UE și noi toți, ne propunem ca la capătul acestei tranziții să fie energia electrică, iar pentru asta trebuie să se electrifice tot ce se poate electrifica, iar fondurile de inovare să fie dirijate către electrificarea a ceea ce astăzi nu știm/nu putem să electrificăm”*.

Printre principalele aspecte subliniate în cadrul conferinței se numără următoarele:

1. **Strategia de dezvoltare a Transelectrica pentru perioada 2021-2025** cuprinde o serie de proiecte importante de investiții pentru consolidarea Rețelei Electrice de Transport al Energiei Electrice (RET), printre care: retehnologizarea și modernizarea stațiilor electrice existente; creșterea capacităților de schimb pe interfața de vest și de sud a României (granița cu Bulgaria), pe interfața cu Republica Moldova, precum și pe interfața între zona de est (în special Dobrogea) și restul sistemului electroenergetic interconectat; integrarea în SEN a puterii generate din alte centrale; siguranța alimentării consumului din zone deficitare.

2. **Principalele direcții strategice în domeniul digitalizării** și al integrării surselor regenerabile de energie în Rețeaua Electrică de Transport vizează: asigurarea infrastructurii adecvate, introducerea digitalizării în concordanță cu strategiile și politicile Transelectrica, creșterea eficienței energetice, reducerea congestiilor în RET.

3. **Planificarea și dezvoltarea Rețelei Electrice de Transport** are în vedere: funcționarea în siguranță a SEN, dezvoltarea adecvată a RET, creșterea capacității de interconexiune, integrarea sustenabilă a energiei din surse regenerabile, studii de dezvoltare a infrastructurii fizice, retehnologizări de stații electrice, sisteme moderne de monitorizare, sistem integrat de monitorizare și prognoză a energiei din centralele electrice eoliene.

4. **Integrarea piețelor europene** se confruntă cu dificultatea cauzată de lipsa unei capacități interzonale suficiente. Deși integrarea pieței energiei electrice a continuat să progreseze (stabilirea cadrului de cooperare între Părțile implicate în SDAC-Single Day-Ahead Market), sunt necesare și acțiuni suplimentare: implementarea proiectului de cuplare a pieței bazat pe fluxuri, realizarea proiectului "Interim Coupling", activități de cercetare - dezvoltare și sprijinirea extinderii cuplării pieței, noile modele de piață și o performanță sporită. Transelectrica și Operatorul Comercial al Pieței de Energie – OPCOM sunt prezente în cele mai importante proiecte la nivel European.

5. **Privitor la reziliență**, adică acea capacitate a unei structuri de a răspunde, absorbi și recupera rapid funcționalitatea inițială în urma unui eveniment extrem, s-au menționat

criteriile Consiliului Mondial al Energiei pentru planificarea **rezilienței la evenimente extreme**: a) învățare, anticipare, recunoașterea și abordarea evenimentelor perturbatoare, b) declanșarea soluțiilor de răspuns, bazate pe expertiza operatorilor și colaborare, c) revenirea la funcționalitate se referă la componente și la întregul sistem, d) reziliență pe tot lanțul energetic - de la sursa primară de energie la furnizare. De asemenea s-a analizat **reziliența privind riscurile de atacuri cibernetice**, subliniindu-se că răspunsul la atacuri cibernetice constă în crearea unor canale securizate într-o rețea neasigurată.

6. Rolul companiilor de transport al energiei electrice este crucial în tranziția energetică și are trei implicații strategice: a) în infrastructură, oameni și instrumente, b) în proiectare, perspectivă, ecosistem, c) în dezvoltare de rețele transfrontaliere și regionale. Trebuie acordată atenție celor 4 D factori la nivel global care includ: **D**ecarbonarea, **D**escentralizarea, **D**igitalizare, **D**emand (cerere). În egală măsură trebuie considerate următoarele recomandări importante pentru tranziția energetică: Focalizarea pe viitor, Dimensionarea ecosistemului și Transformarea organizației.

Concluziile principale ale Conferinței:

- C.N.T.E.E.Transelectrica S.A. conștientizează necesitatea implementării unei strategii de dezvoltare adecvată, impusă de noile provocări. În consecință, a dezvoltat o serie de proiecte de rețehnologizare, modernizare și creștere a capacității de transport, care urmează a fi implementate în următorii patru ani. Pentru fiecare proiect, Compania dezvoltă și modernizează Rețeaua Electrică de Transport și are în vedere reducerea impactului asupra mediului înconjurător. De asemenea, este implicată în proiecte de cercetare - inovare, precum și în ample proiecte de rețehnologizare a stațiilor și a liniilor electrice de transformare;

- Proiectul de integrare a pieței interne europene este în curs de realizare, iar pentru perioada 2021-2022 sunt prevăzute acțiuni suplimentare esențiale;

- Există soluții tehnice pentru creșterea nivelului de reziliența a instalațiilor electrice. Trebuie cunoscute vulnerabilitățile și trebuie evaluate și pregătite soluții pentru limitarea daunelor. Dotarea informatică a sistemului reprezintă un avantaj prin posibilitatea cunoașterii, prin simulare, a evenimentelor extreme și adoptarea de măsuri de limitare, dar și o importanță vulnerabilitate la atacurile cibernetice.

- Lecțiile învățate, privitoare la rolul crucial al companiilor de transport al energiei electrice în tranziția energetică sunt grupate în patru direcții majore:

- *Focalizarea pe viitor*, cu referire principală la considerarea creșterii producerii energiei electrice din surse regenerabile și a sistemelor de stocare;
- *Formarea ecosistemului*, în care companiile de transport a energiei electrice reprezintă factori motori ai tranziției, iar colaborarea cu autoritatea de reglementare și companiile de distribuție a energiei electrice sunt tot mai importante;
- *Acordarea de atenție dimensiunii sociale* a acțiunilor în tranziție, cu evaluarea implicațiilor sociale și colaborarea cu publicul larg;
- *Realizarea transformării companiei* și, în același timp, realizarea performanțelor propuse. Creșterea capabilităților de cooperare cu publicul larg reprezintă o prioritate pentru companiile de transport al energiei electrice.

***

Asociația Comitetul Național Român al Consiliului Mondial al Energiei (CNR-CME) cuprinde cea mai mare rețea națională de specialiști din domeniul energiei și este principala organizație din domeniul energiei din România, membru fondator al Consiliului Mondial al Energiei, din anul 1924. CNR-CME este o organizație profesională, apolitică, neguvernamentală, fără scop lucrativ sau patrimonial, CNR-CME concentrează interesele diferitelor instituții și organizații din România interesate în problemele energiei și ale relației acesteia cu economia și cu mediul înconjurător, ale specialiștilor și ale societății civile.

Detalii suplimentare: prof.dr.ing. Ștefan GHEORGHE

Director general executiv CNR-CME

Email: stefan.gheorghe@cnr-cme.ro

Telefon: 0737 307 381